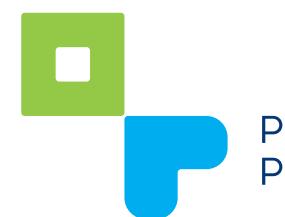

Podniebne spojrzenie

POZNAŃ COUNTY. AN AERIAL VIEW

LANDKREIS POZNAŃ – DER BLICK VOM HIMMEL

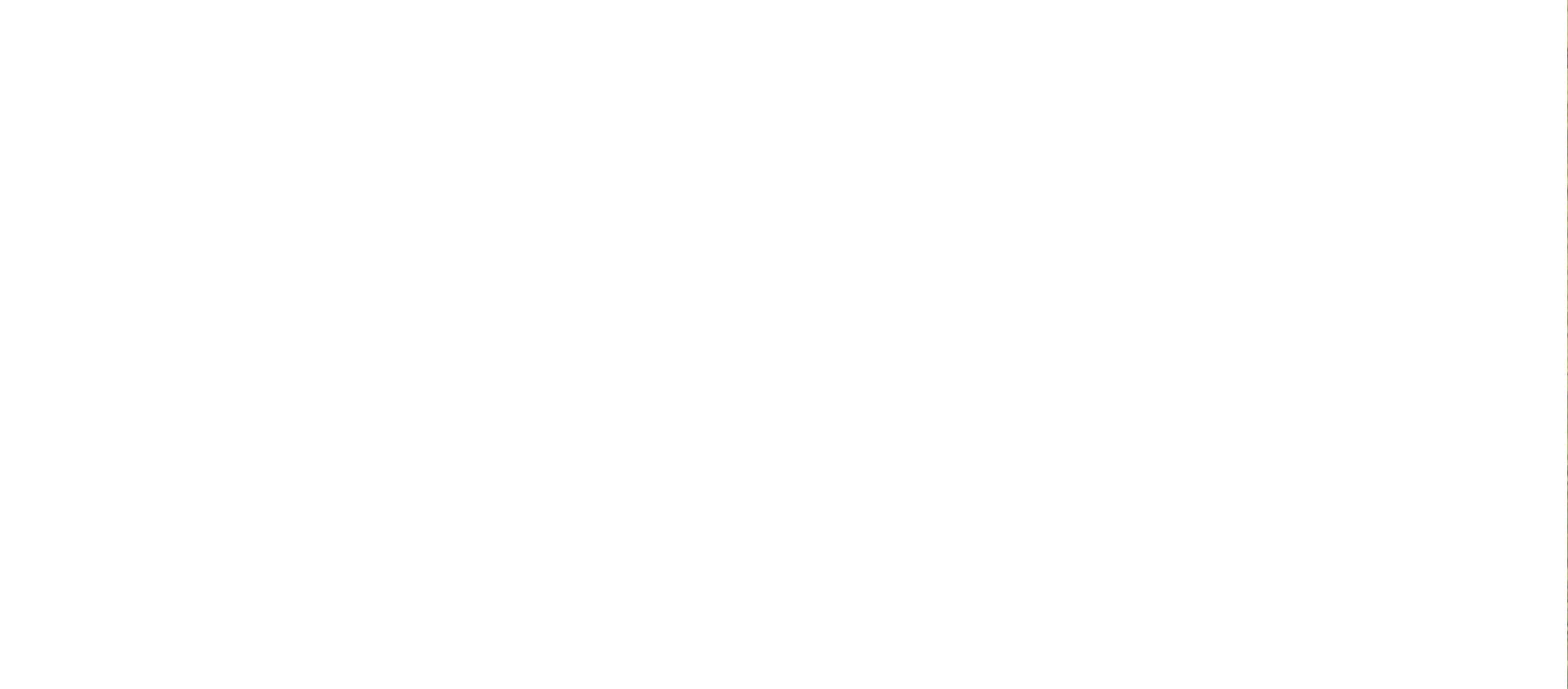
POWIAT
POZNAŃSKI

Podniebne spojrzenie

POZNAŃ COUNTY. AN AERIAL VIEW

LANDKREIS POZNAŃ – DER BLICK VOM HIMMEL

2019

Szanowni Państwo,

powiat poznański to miejsce, z którego wszyscy możemy być dumni.

Dumni z rozwoju jego 17 gmin, z doświadczeń, z energii i wrażliwości mieszkańców.

W tym albumie prezentujemy ważne dla nas przestrzenie, zatrzymane w obiektywie chwile.

Wskazuję one na siłę naszych wartości: aktywności, solidarności, tolerancji, zasadności, a także szacunku, życzliwości i wyjątkowego stylu życia.

Pokazuję, jaką drogę przeszliśmy na przestrzeni jednego pokolenia.

Od dwóch dekad przebudowujemy i remontujemy setki kilometrów dróg.

Modernizujemy mosty, wiadukty, tworzymy węzły przesiadkowe.

Stawiamy na kształcenie zawodowe na najwyższym, europejskim poziomie.

Troszczy się o rodziny, seniorów i osoby z niepełnosprawnościami.

Dbamy o zdrowie i starszych, i młodszych.

Ratujemy zabytki, rozwijamy infrastrukturę sportową i turystyczną.

Powiat poznański ma własne tradycje, kulturalne i gospodarcze, ale jego największą wartością są ludzie.

To wszystko znajduje odzwierciedlenie w architekturze, krajobrazie i wyjątkowym klimacie, jaki można u nas poczuć.

Warto więc spojrzeć na powiat z większej odległości – z lotu ptaka...

Serdecznie więc Państwa zapraszam do przeżycia niezwykłej, podniebnej przygody.

*Jan Grabkowski
Starosta Poznański*

Ladies and Gentlemen,

the county of Poznań is a place of which we all can be
proud.

Proud of the development of its seventeen communes, of the knowledge,
vitality, and sensitivity of its inhabitants.

This album presents spaces we consider important, as well as moments
captured through the lens.

They emphasize the strength of our values: enterprise, solidarity, tolerance,
ingenuity, as well as respect, kindness, and specific lifestyle.

They show what distance we have covered over one generation.

For two decades, we have been upgrading and renovating hundreds
of kilometres of our roads.

We have been modernising bridges, flyovers, developing interchange stations.

We place importance on professional training at highest, European level.

We provide for families, for senior and disabled citizens.

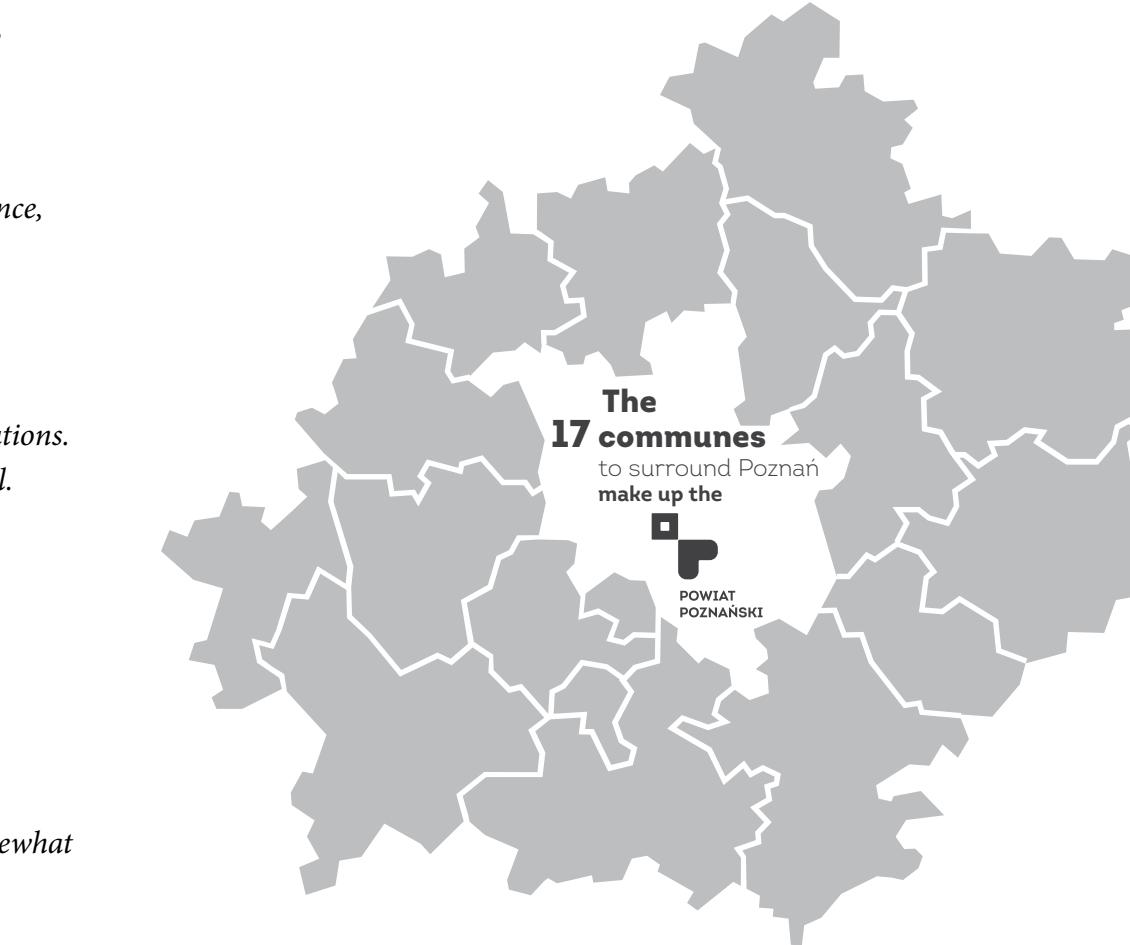
We care for the health of the older and the younger.

We save historic monuments, as well as expand sports and tourist
infrastructure.

Although the county of Poznań boasts unique cultural and economic
traditions, these are people who are its greatest assets.

All this finds reflection in our architecture, landscape and exceptional
climate; hence, it is worthwhile to take a look at the county from a somewhat
greater distance, to take the bird's-eye view...

Cordially welcome to experience an exceptional, aerial adventure.

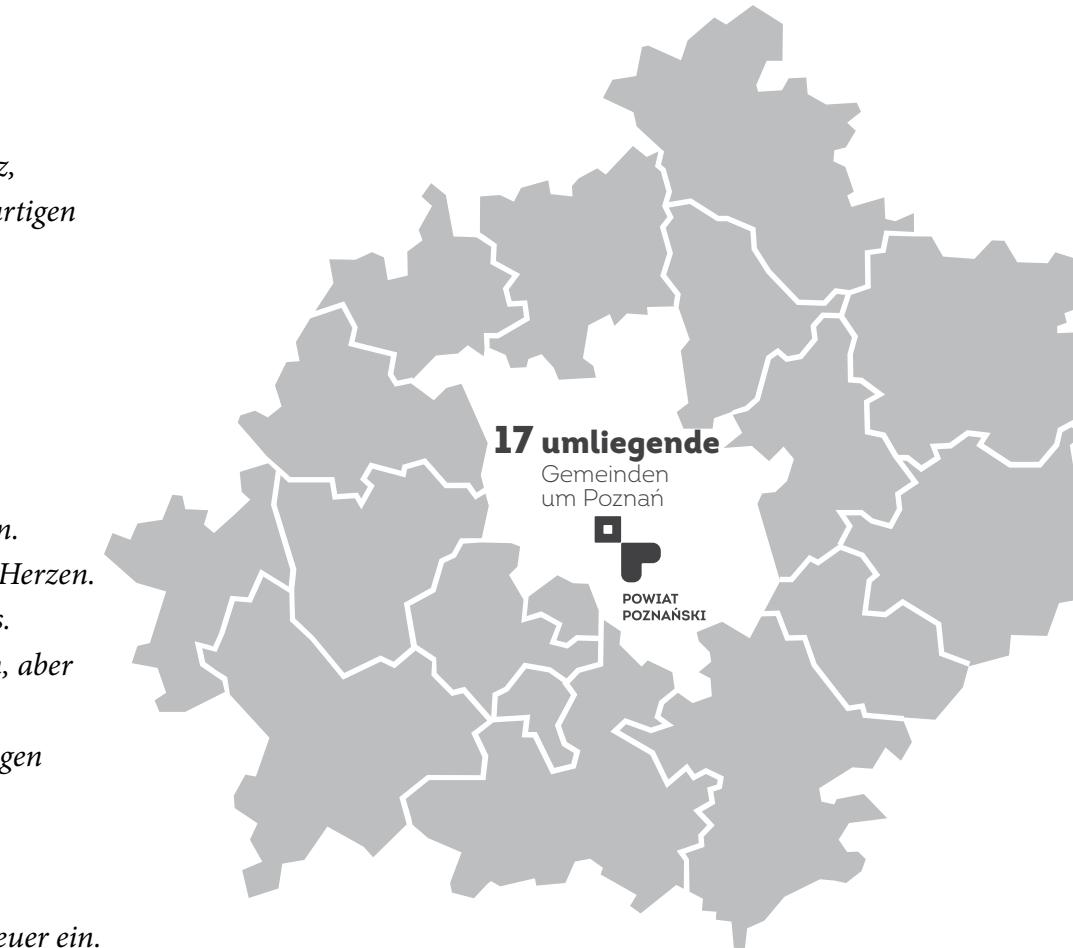

Jan Grabkowski
Starost of Poznań County

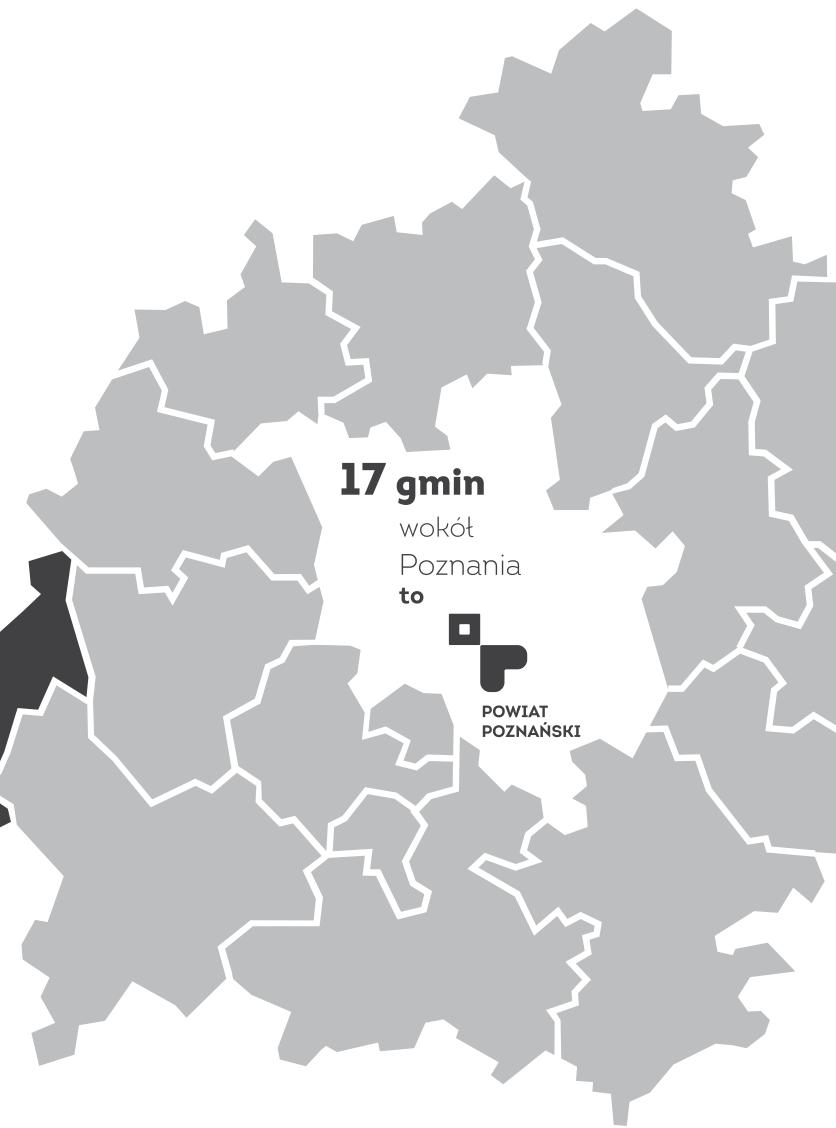

Sehr geehrte Dame und Herren,
der Landkreis Poznań ist ein Ort, auf den wir alle stolz sein können.
Wir sind auf die Entwicklung seiner 17 Gemeinden, auf die
Erfahrungen, Energie und Empathie seiner Bewohner stolz.
In diesem Album präsentieren wir für uns wichtige Orte und im Objektiv
festgehaltene Augenblicke.
Sie zeugen von der Stärke unserer Werte: der Aktivität, Solidarität, Toleranz,
Tüchtigkeit, und auch von dem Respekt, der Herzlichkeit und einem einzigartigen
Lebensstil.
Sie zeigen, was für einen Weg wir in einer Generation zurückgelegt haben.
Seit zwei Jahrzehnten erneuern wir und bauen hunderte Kilometer
von Straßen um.
Wir modernisieren Brücken, Überführungen, schaffen Umsteigeknoten.
Wir setzen auf Berufsausbildung auf höchstem, europäischem Niveau.
Wir kümmern uns um Familien, Senioren und Personen mit Behinderungen.
Uns liegt die Gesundheit von sowohl jungen als auch älteren Menschen am Herzen.
Wir retten historische Objekte, bauen Sport- und Touristikinfrastruktur aus.
Der Landkreis Poznań hat eigene kulturelle und wirtschaftliche Traditionen, aber
sein größter Wert sind die Menschen.
Das Ganze spiegelt sich in der Architektur, Landschaft und in der einzigartigen
Atmosphäre wider, die man bei uns fühlen kann.
Es lohnt sich also auf den Landkreis Poznań aus einer größeren Entfernung
zu blicken – aus der Vogelperspektive ...
Ich lade Sie also herzlich zu einem außergewöhnlichen, himmlischen Abenteuer ein.

Jan Grabkowski
Landrat des Landkreis Poznań

Miasto i Gmina Buk

Jezioro Niepruszewskie

LAKE NIEPRUSZEWO

SEE NIEPRUSZEWSKIE

Sanktuarium Matki Bożej Bukowskiej Literackiej

SANCTUARY OF OUR LITERARY LADY OF BUK

SANKTUARIUM DER MUTTERGOTTES VON BUK

Hala sportowo-widowiskowa w Buku

*SPORTS AND EXHIBITION HALL IN BUK
SCHAUSPIEL- UND SPORTHALLE IN BUK*

Gmina Czerwonak

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych, kompleks pocysterski w Owińskach

*SPECIAL EDUCATIONAL CARE CENTRE FOR BLIND CHILDREN,
POST-CISTERCIAN COMPOUND IN OWIŃSKA*

*SCHUL- UND ERZIEHUNGSZENTRUM FÜR BLINDE KINDER IM EHEMALIGEN
ZISTERZIENSER-KLOSTERKOMPLEX IN OWIŃSKA*

Akwen Marina w Czerwonaku

“AKWEN” MARINA IN CZERWONAK

*“AKWEN” MARINA – WASSERERHOLUNGSGEBIET
IN CZERWONAK*

Pałac w Owińskach

PALACE IN OWIŃSKA

SCHLOSS IN OWIŃSKA

Gmina Dopiewo

Owocowa Plaża w Zborowie

“FRUITY” BEACH IN ZBOROWO

FRÜCHTE-STRAND IN ZBOROWO

Dom Pomocy Społecznej w Lisówkach

NURSING HOME IN LISÓWKI

HAUS FÜR SOZIALHILFE IN LISÓWKI

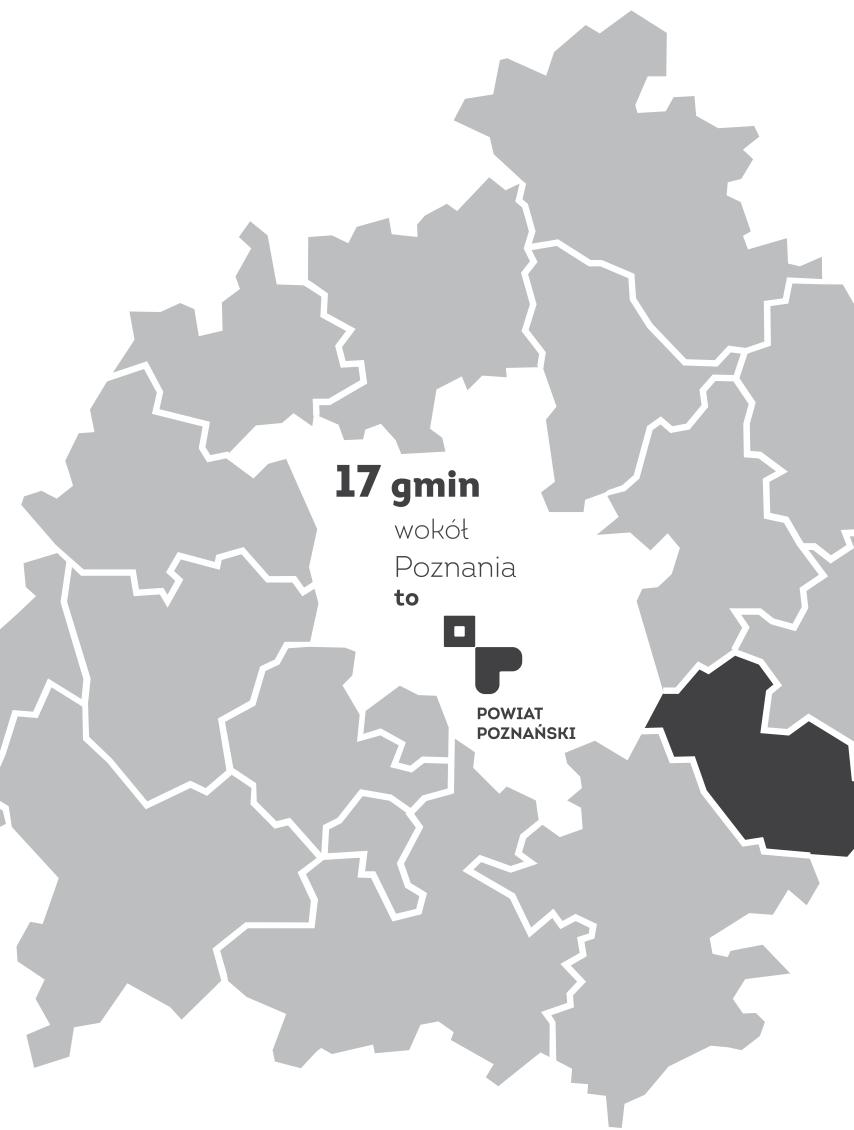
Plac gminny przy ulicy Łąkowej w Dopiewie podczas koncertu

COMMUNE COMMON IN ŁĄKOWA ST. IN DOPIEWO, CONCERT

GEMEINDEPLATZ AN DER ŁĄKOWA-STRASSE IN DOPIEWO, KONZERT

Gmina Kleszczewo

17 gmin
wokół
Poznania
to

Węzeł „Kleszczewo” na drodze ekspresowej S5

S5 DUAL CARRIAGEWAY, KLESZCZEWO JUNCTION

KNOTEN “KLESZCZEWO” AUF DER SCHNELLSTRASSE S5

Hala sportowa w Kleszczewie

SPORTS HALL IN KLESZCZEWO

SPORTHALLE IN KLESZCZEWO

Kościół pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Tulcach

*CHURCH OF THE NATIVITY OF OUR LADY IN TULCE
MARIÄ-GEBURT-KIRCHE IN TULCE*

Gmina Komorniki

Specjalna strefa ekonomiczna, strefa przemysłowa

SPECIAL ECONOMIC ZONE, INDUSTRIAL AREA

SONDERWIRTSCHAFTSZONE, INDUSTRIEZONE

Kompleks sportowy GOSiR w Plewiskach

COMMUNE SPORTS AND RECREATION CENTRE IN PLEWISKA

SPORTKOMPLEX – SPORT- UND ERHOLUNGSZENTRUM
DER GEMEINDE IN PLEWISKA

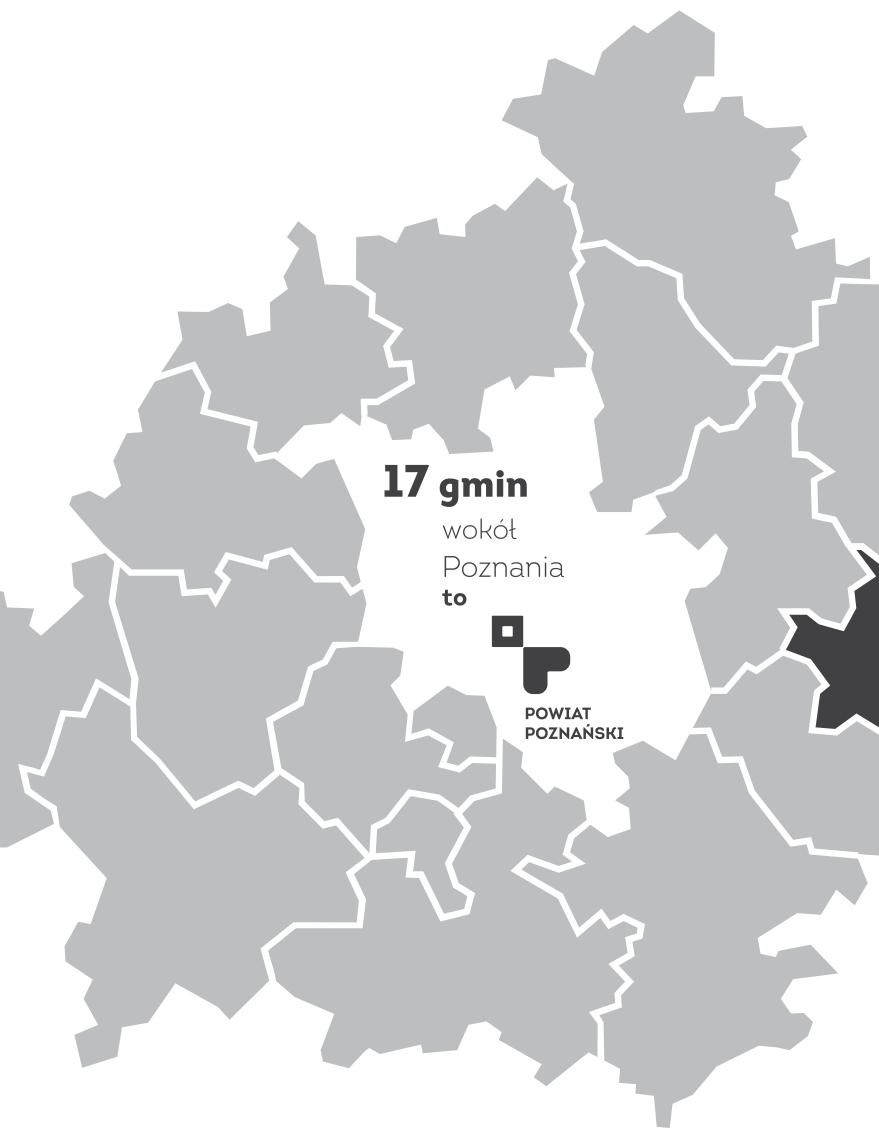
Pole piknikowe przy ulicy Zespołowej w Wirach podczas pikniku z motoryzacją

PICNIC FIELD IN ZESPOŁOWA ST. IN WIRY, AUTOMOTIVE EVENT

PICKNICKPLATZ AN DER ZESPOŁOWA-STRASSE IN WIRY, AUTOMOBILEVENT

Miasto i Gmina Kostrzyn

Kościół pw. Świętego Kazimierza w Gułtowach

ST CASIMIR CHURCH IN GUŁTOWY

ST.-KASIMIR-KIRCHE IN GUŁTOWY

Rynek w Kostrzynie

*OLD MARKET SQUARE
IN KOSTRZYN*

MARKTPLATZ IN KOSTRZYN

Pałac w Iwnie

PALACE IN IWNO

SCHLOSS IN IWNO

Miasto i Gmina Kórnik

17 gmin
wokół
Poznania
to

Zamek w Kórniku, Pomnik Historii

CASTLE IN KÓRNIK, HISTORIC MONUMENT

SCHLOSS IN KÓRNIK, EIN DENKMAL DER GESCHICHTE

Kościół pw. Wszystkich Świętych w Kórniku

ALL SAINTS CHURCH IN KÓRNIK

ALLERHEILIGEN-KIRCHE IN KÓRNIK

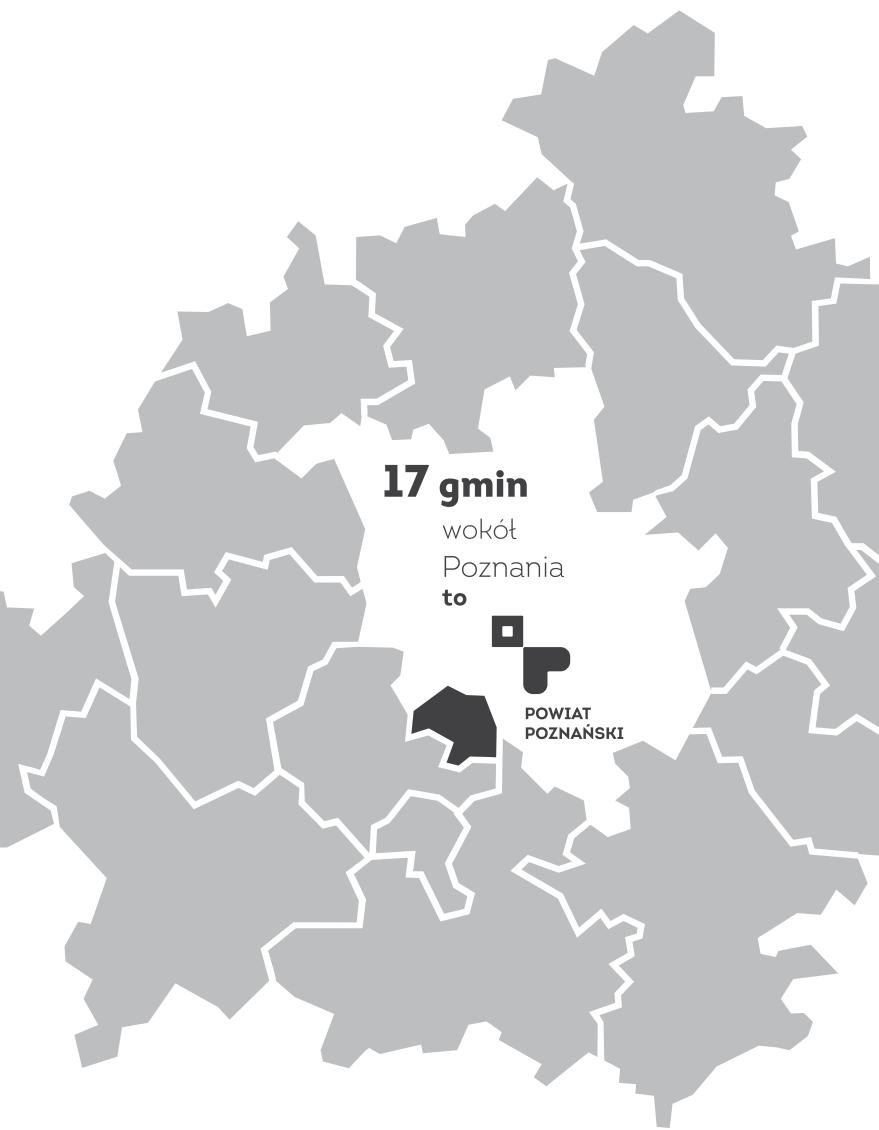
Jezioro Bnińskie

LAKE BNIN

SEE BNIŃSKIE

Miasto Luboń

17 gmin
wokół
Poznania
to

Plac Edmundego Bojanowskiego w Luboniu

EDMUND BOJANOWSKI SQUARE IN LUBOŃ

EDMUND BOJANOWSKI-PLATZ IN LUBOŃ

Luboński Szlak Architektury Przemysłowej

LUBOŃ INDUSTRIAL ARCHITECTURE TRAIL

ROUTE DER INDUSTRIEARCHITEKTUR IN LUBOŃ

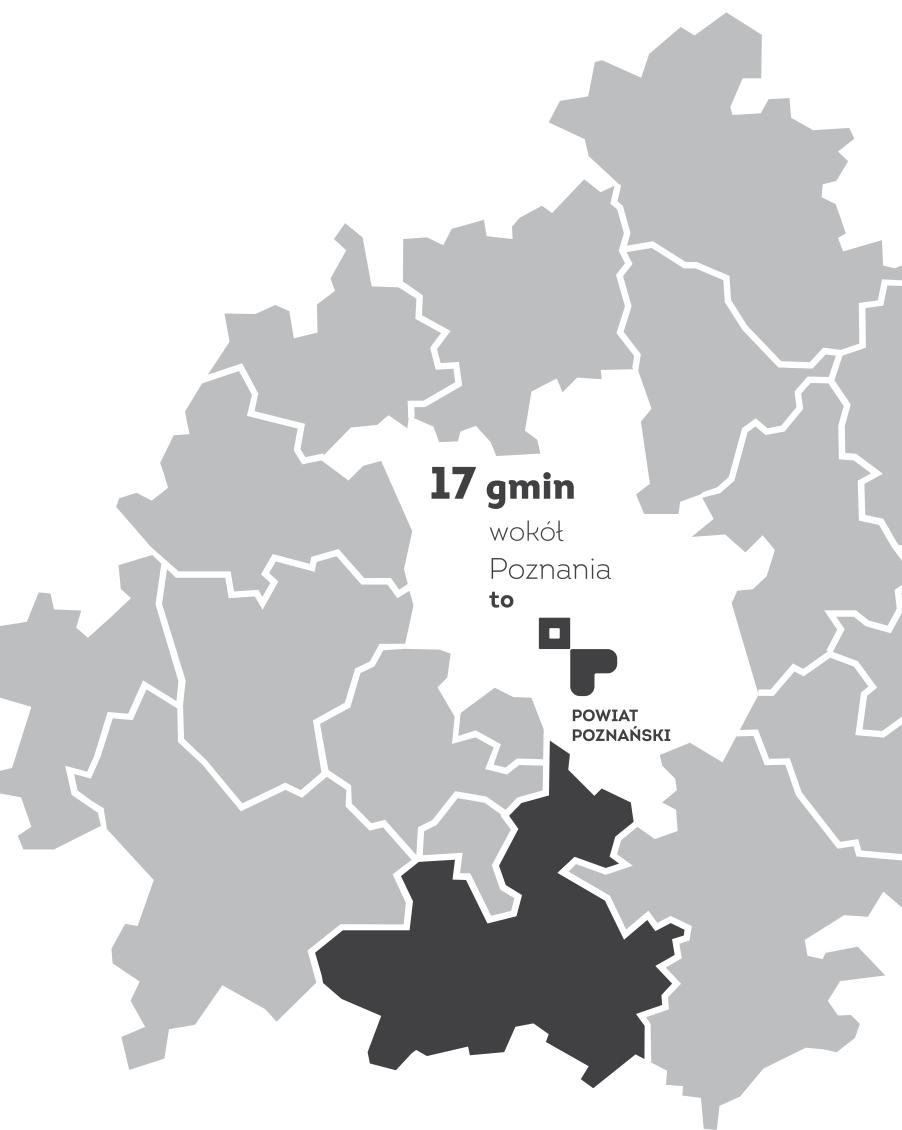
Wzgórze Jana Pawła II

POPE JOHN PAUL II HILL

JOHANNES PAUL II.-HÜGEL

Miasto i Gmina Mosina

Pałac w Rogalinie, Pomnik Historii

PALACE IN ROGALIN, HISTORIC MONUMENT

PALAST IN ROGALIN, EIN DENKMAL DER GESCHICHTE

Wieża widokowa w Mosinie na Pożegowie

OBSERVATION TOWER IN MOSINA-POŻEGOWO

AUSSICHTSTURM IN MOSINA-POŻEGOWO

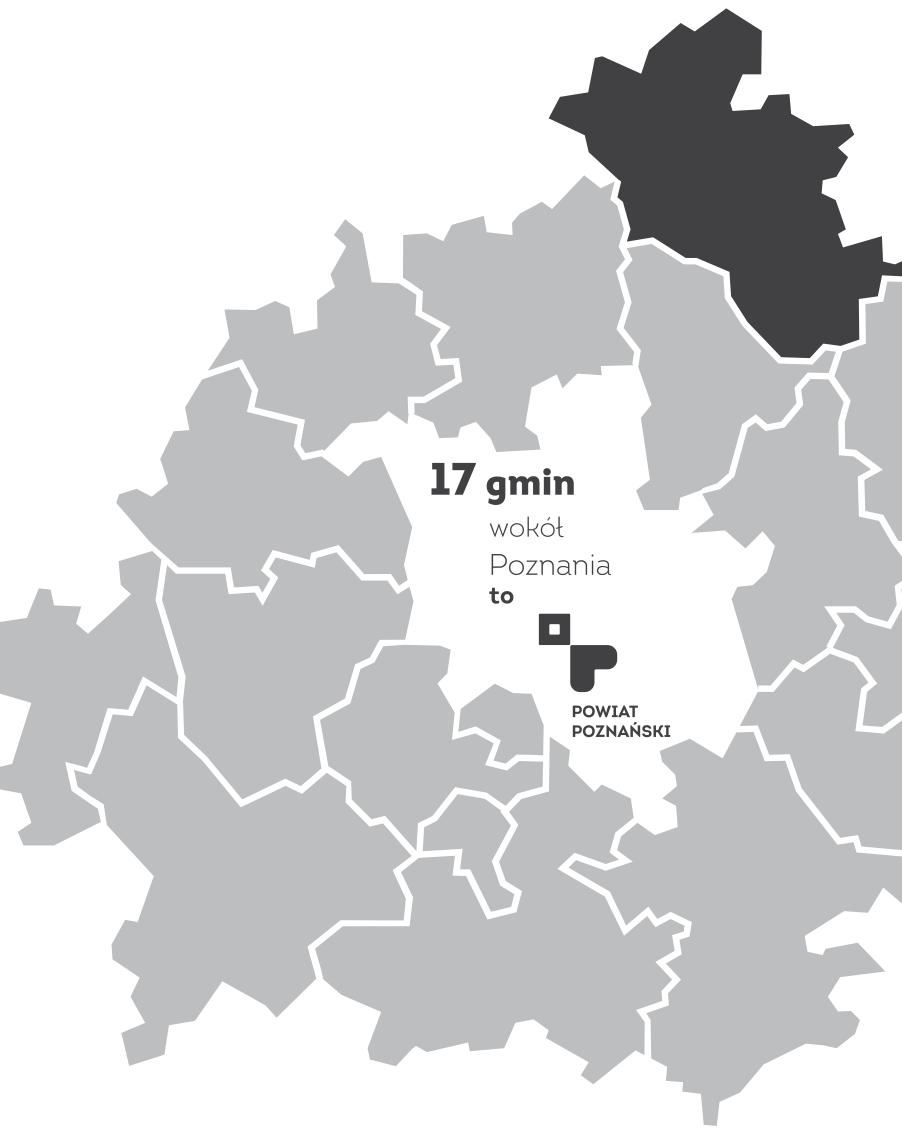
Łęgi Rogalińskie nad rzeką Wartą

ROGALIN WETLANDS ON THE RIVER WARTA

AUEN VON ROGALIN AM FLUSS WARTHE

Miasto i Gmina Murowana Goślina

Rynek w Murowanej Goślinie

OLD MARKET SQUARE IN MUROWANA GOŚLINA

MARKTPLATZ IN MUROWANA GOŚLINA

Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka

*“ZIELONKA” FOREST, AREA OF OUTSTANDING NATURAL
BEAUTY*

LANDSCHAFTSPARK “PUSZCZA ZIELONKA”

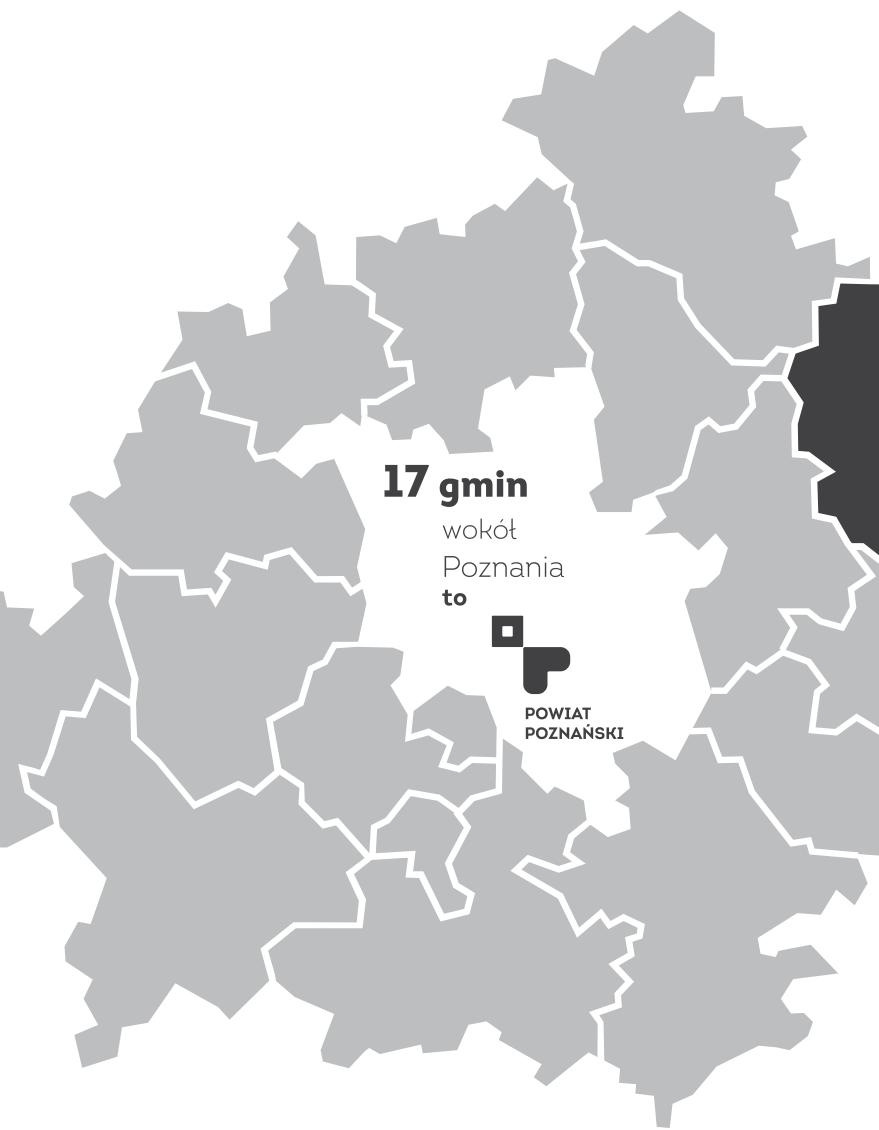

Kościół pw. Świętej Marii Magdaleny w Długiej Goślinie

*ST MARY MAGDALENE CHURCH IN DŁUGA GOŚLINA
MARIA-MAGDALENA-KIRCHE IN DŁUGA GOŚLINA*

Miasto i Gmina Pobiedziska

Bednary, wystawa rolnicza Agro Show

AGRICULTURAL SHOW IN BEDNARY

LANDWIRTSCHAFTSAUSSTELLUNG AGRO SHOW IN BEDNARY

Gród Pobiedziska, warownia z okresu początków państwa polskiego

CASTLE-TOWN OF POBIEDZISKA, EARLY-POLISH STATE FORTRESS

BURG POBIEDZISKA, EINE FESTUNG AUS DEN ANFÄNGEN DES POLNISCHEN STAATES

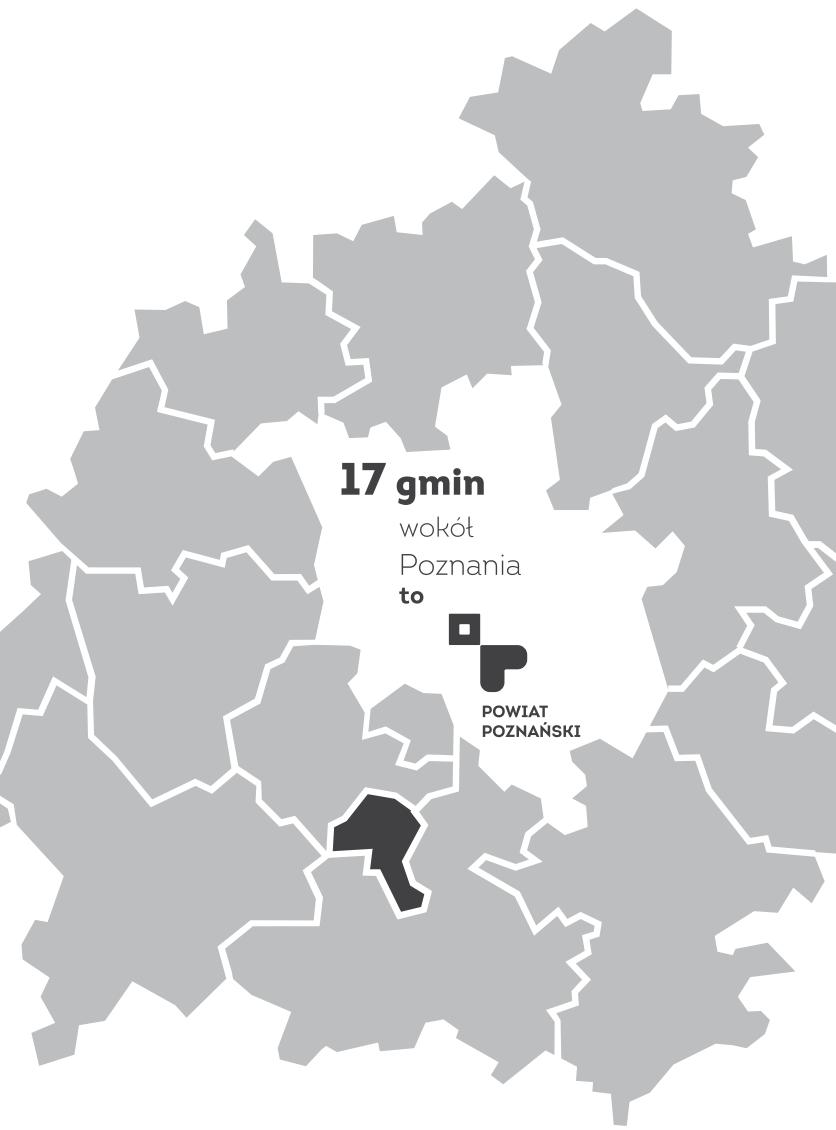
Jeziorno Biezdruchowo

LAKE BIEZDRUCHOWO

SEE BIEZDRUCHOWO

Miasto Puszczykowo

Budynek byłego dworca kolejowego w Puszczykowie

FORMER RAILWAY STATION IN PUSZCZYKOWO

GEBÄUDE DES EHEMALIGEN BAHNHOFS IN PUSZCZYKOWO

Stadion lekkoatletyczny przy Liceum Ogólnokształcącym w Puszczykowie

GRAMMAR SCHOOL IN PUSZCZYKOWO, TRACK AND FIELD
STADIUM

LEICHTATHLETIKSTADION AN DER ALLGEMEINBILDENDEN
OBERSCHULE IN PUSZCZYKOWO

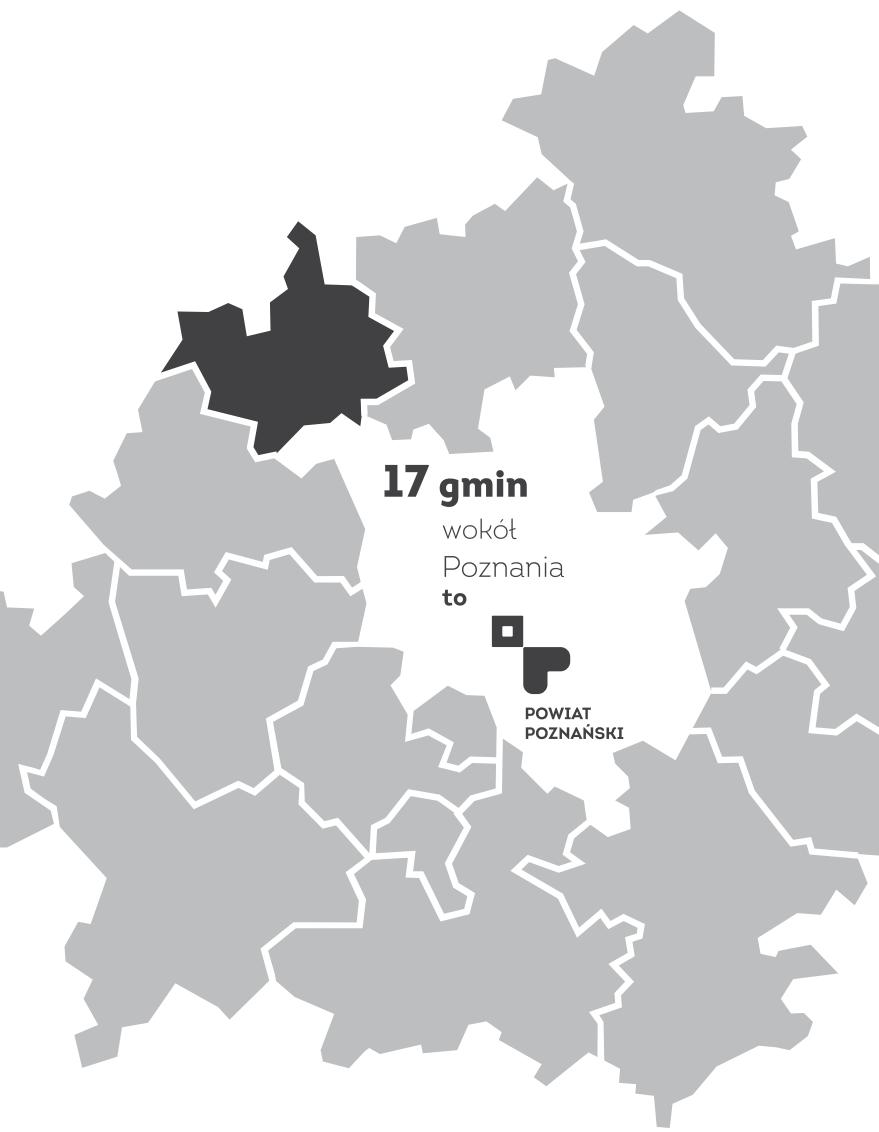
Szpital powiatowy im. prof. Stefana Tytusa Dąbrowskiego w Puszczykowie

PROF. STEFAN TYTUS DĄBROWSKI HOSPITAL IN PUSZCZYKOWO

PROF. STEFAN TYTUS DĄBROWSKI-KRANKENHAUS IN PUSZCZYKOWO

Gmina Rokietnica

POWIAT
POZNAŃSKI

Polana przy Trakcie Napoleońskim w Rokietnicy, słynny Rumpuć

*NAPOLEONIC TRAIL IN ROKIETNICA, CELEBRATED “RUMPUĆ” SOUP SERVED
AT A CLEARING*

*AUF DER LICHTUNG AM NAPOLEONISCHEN WEG IN ROKIETNICA,
DIE BERÜHMTE SUPPE “RUMPUĆ”*

Wiatrak w Rogierówku

WINDMILL IN ROGIERÓWKO

WINDMÜHLE IN ROGIERÓWKO

Centrum Tenisowe Sobota

*“SOBOTA” TENNIS CENTRE
TENNIS-ZENTRUM “SOBOTA”*

Miasto i Gmina Stęszew

POWIEC
POZNAŃSKI

Pałac w Będlewie

PALACE IN BĘDLEWO

SCHLOSS IN BĘDLEWO

Hala widowiskowo-sportowa w Stęszewie

SPORTS AND EXHIBITION HALL IN STĘSZEW

SCHAUSPIEL- UND SPORTHALLE IN STĘSZEW

Jezioro Lipno

LAKE LIPNO

SEE LIPNO

Gmina Suchy Las

Pałac w Biedrusku

PALACE IN BIEDRUSKO

SCHLOSS IN BIEDRUSKO

Tor rowerowy, pumptrack w Suchym Lesie

PUMPTRACK BICYCLE COURSE IN SUCHY LAS

FAHRRADBAHN, PUMPTRACK IN SUCHY LAS

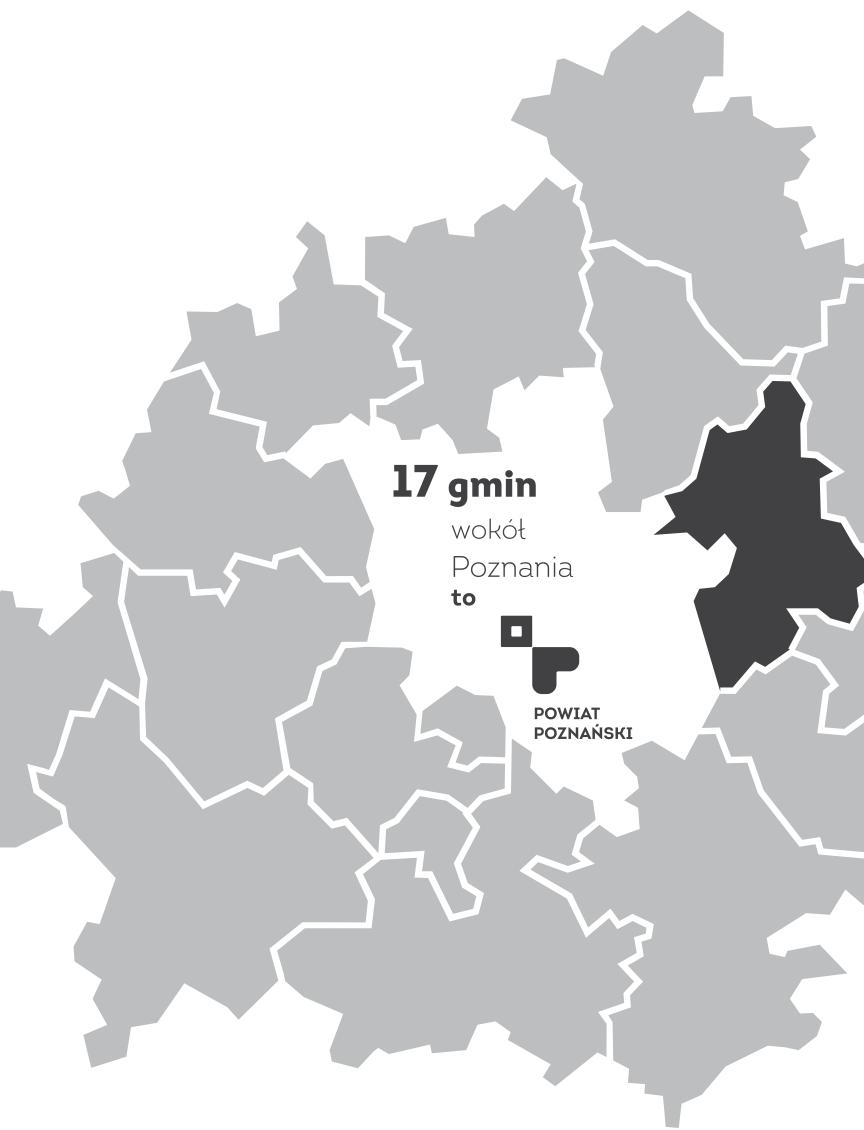
Ośrodek Edukacji Leśnej „Łysy Młyn” w Biedrusku

“ŁYSY MŁYN” FOREST EDUCATION CENTRE IN BIEDRUSKO

ZENTRUM FÜR FORSTBILDUNG “ŁYSY MŁYN” IN BIEDRUSKO

Miasto i Gmina Swarzędz

17 gmin
wokół
Poznania
to

Centrum Kształcenia Zawodowego w Swarzędzu

VOCATIONAL EDUCATION CENTRE IN SWARZĘDZ

KOMPETENZZENTRUM (ZENTRUM FÜR BERUFLICHE AUSBILDUNG)
IN SWARZĘDZ

Swarzędzkie Centrum Sportu i Rekreacji

SWARZĘDZ SPORTS AND RECREATION CENTRE

SPORT- UND ERHOLUNGSZENTRUM IN SWARZĘDZ

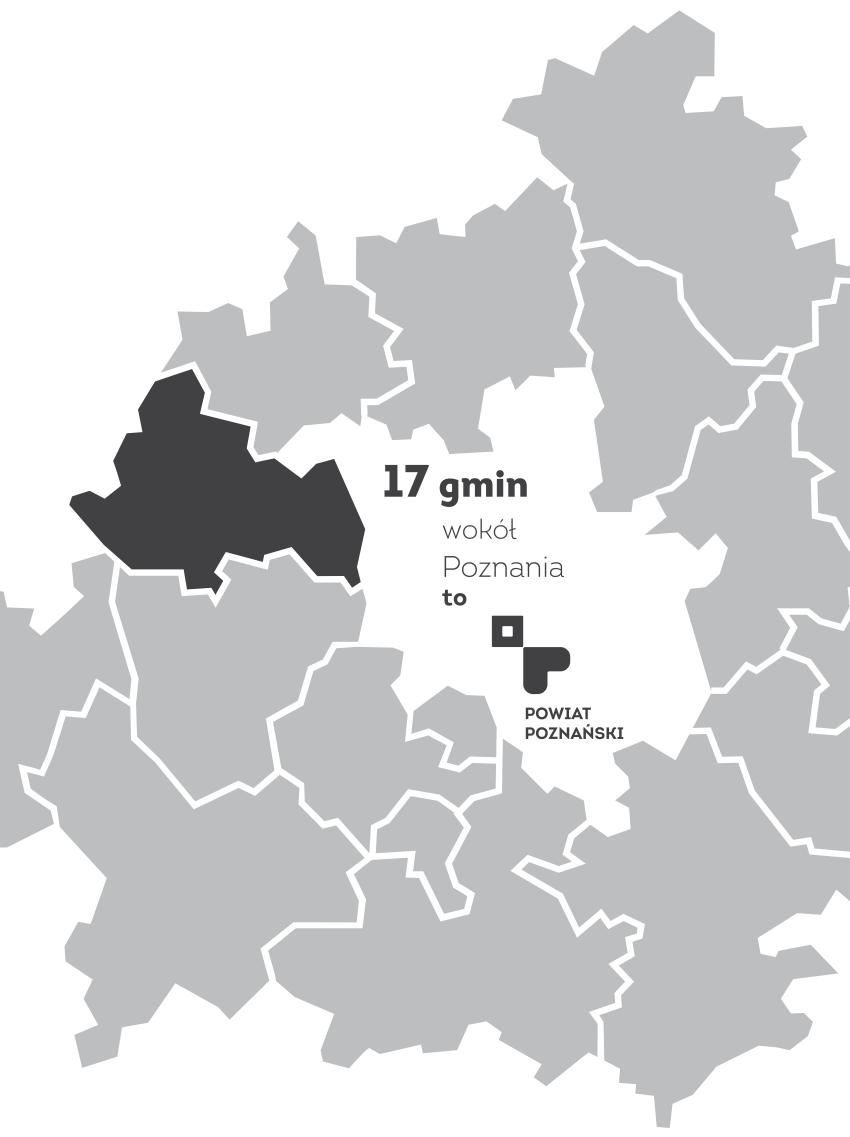

Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna w Swarzędzu

KOSTRZYN-SŁUBICE SPECIAL ECONOMIC ZONE IN SWARZĘDZ
SONDERWIRTSCHAFTSZONE KOSTRZYN-SŁUBICE IN SWARZĘDZ

Gmina Tarnowo Podgórne

Molo w Chybach

JETTY IN CHYBY

MOLE IN CHYBY

Tarnowskie Termy

*THERMAL BATHS IN
TARNOWO PODGÓRNE*

*THERMEN IN TARNOWO
PODGÓRNE*

Plaża nad Jeziorem Lusowskim

BEACH ON LAKE LUSOWSKIE

STRAND AM SEE LUSOWSKIE

17 NAJ... POWIATU POZNAŃSKIEGO

czy wiesz, że: na terenie powiatu poznańskiego leży Wielkopolski Park Narodowy? Ale to nie wszystko, bo są tutaj również trzy parki krajobrazowe: Park Krajobrazowy Promno, Park Krajobrazowy w Rogalinie oraz Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka. Każdy z nich to wymarzone miejsce dla miłośników przyrody i tych, którzy cenią sobie ciszę, spokój i lubią spędzać czas z dala od miejskiego gwaru.

czy wiesz, że: najwyższe wzniesienie powiatu poznańskiego to Dziewicza Góra w gminie Czerwonak, o wysokości 144,9 m i wysokości względnej 90 m? Na szczycie góry postawiono betonową wieżę widokową, z której rozciąga się piękny widok na Puszczę Zielonka, choć nie tylko. Położenie Dziewiczej Góry sprawia, że jest to idealna baza wypadowa do wszelkiego rodzaju rajdów i wycieczek.

czy wiesz, że: starosta poznański jest... władcą pierścienia? To Pierścień Rowerowy Dookoła Poznania, czyli trasa przebiegająca niemal w całości przez obszar powiatu poznańskiego. Liczy 164,2 km i bardzo wprawni rowerzyści czy... biegacze mogą ją pokonać w ciągu jednej

POZNAŃ COUNTY'S 17 MOST...

do you know that the county of Poznań is home to Wielkopolska National Park? However, this is not all, as three areas of outstanding natural beauty – Promno AONB, Rogalin AONB, and Zielonka Forest AONB – are also located here. Each is a dream spot for nature lovers, as well as for those who cherish peace and quiet, and like to spend time away from the town's noise.

do you know that the tallest hill in the county of Poznań is the Dziewicza Góra (Maiden Mountain) in the commune of Czerwonak, whose height is 144.9 m and relative elevation – 90 m? The concrete observation tower atop the mountain offers a beautiful view of the Zielonka Forest and beyond. The location of the Dziewicza Góra makes it an ideal starting point for all kinds of hikes and tours.

do you know that the starost of Poznań county is... the lord of the ring? The Poznań Bicycle Ring that is, i.e. a trail which runs almost its entire length through the county of Poznań . It is 164.2 km long and very experienced cyclists or... runners can cover it in one day. It is no

DIE TOP 17 DES KREISES POZNAŃ [POSEN]

Wussten Sie, dass: auf dem Gebiet des Kreises Poznań der Nationalpark "Wielkopolski Park Narodowy" liegt? Das ist aber noch nicht alles, denn dort gibt es auch drei Landschaftsparks: Landschaftspark Promno, Landschaftspark in Rogalin sowie Landschaftspark Puszcza Zielonka. Jeder von ihnen ist ein traumhafter Ort für Naturliebhaber und solche, die Stille sowie Ruhe schätzen und ihre Zeit gerne fern vom Lärm der Stadt verbringen.

Wussten Sie, dass: die höchste Erhebung des Kreises Poznań die "Dziewicza Góra" [Jungfernberg] in der Gemeinde Czerwonak ist und eine Höhe von 144,9 m (relative Höhe: 90 m) hat? Auf ihrem Gipfel wurde ein Aussichtsturm aus Beton errichtet, von dem sich ein schönes Panorama auf den Landschaftspark Puszcza Zielonka (und nicht nur auf ihn) erstreckt. Dank ihrer Lage ist "Dziewicza Góra" ein idealer Ausgangspunkt für jede Art von Ausflügen.

Wussten Sie, dass: der Landrat des Landkreises Poznań ein ... Herr des Rings ist? Das ist ein Fahrradring rund um Poznań, also eine Route, die fast gänzlich durch das Gebiet des Landkreises Poznań verläuft. Sie ist 164,2 km lang und sehr geübte Fahrradfahrer oder ...

doby. To nie żart, bo zwycięzca biegu „Władca Pierścienia” potrzebował niespełna 19 godzin na dotarcie do mety.

czy wiesz, że: w powiecie poznańskim znajduje się miejscowości, w której znajdują dwa średniowieczne rynki? Chodzi o Kórnik, a konkretnie o Kórnik i Bnin, który aż do 1934 roku był osobnym miastem, a później wsią. Od 31 grudnia 1960 roku Bnin został włączony w granice Kórnika. Dwa rynki, choć już bez tak bogatej historii, można również zobaczyć w Murowanej Goślinie.

czy wiesz, że: w Borówcu znajduje się największa makieta kolejowa w Polsce? To prawdziwy raj dla miłośników modelarstwa i tych, co lubią bawić się kolejkami. I to bez względu na wiek. Makieta wykonana jest w skali H0, czyli 1:87, i wciąż jest rozbudowywana. Docelowo ma mieć tysiąc metrów kwadratowych. Świat rzeczywisty mieszka tam z bajkowym, a wszystko to jeździ, lata i się świeci.

czy wiesz, że: powiat poznański może się pochwalić jedynym w Europie Parkiem Orientacji Przestrzennej? To prawdziwa perła powiatu. Znajduje się on w Owińskach, na terenie dawnego zespołu klasztornego cysterek,

joke, as the winner of the “Lord of the Ring” run needed less than nineteen hours to cross the finish line.

do you know that there is a town in the county of Poznań which boasts two medieval market squares? It is Kórnik, or, to be more precise, Kórnik and Bnin, of which the latter, until 1934, was a separate town (and later a village). On 31 December 1960, Bnin was incorporated into Kórnik. Two market squares, although without such rich history, can also be found in Murowana Goślina.

do you know that Borowiec is home to the largest railway model in Poland? It is a genuine paradise for model-making enthusiasts and those who – irrespective of their age – simply like to play with model trains. The model is made in HO, i.e. 1:87 scale, and is constantly expanded. Eventually, its area is intended to reach 1000 sq. m. Here, the real intertwines with the magical, and all this moves, flies and glows.

do you know that the county of Poznań is the only place in Europe to boast Spatial Awareness Park? Located in Owińska, in the grounds of former Cistercian convent compound, which was endowed in the years 1248-1252 by princes

Läufer können sie innerhalb von 24 Stunden zurücklegen. Das ist kein Witz, denn der Sieger des Laufs, der “Herr des Rings” hat nicht einmal 19 Stunden gebraucht, um ans Ziel zu kommen.

Wussten Sie, dass: im Landkreis Poznań eine Ortschaft liegt, in der es zwei mittelalterliche Marktplätze gibt? Dies ist Kórnik, genauer gesagt Kórnik sowie Bnin, bis 1934 eine eigenständige Stadt und später ein Dorf. Seit dem 31. Dezember 1960 wurde Bnin in Kórnik eingegliedert. Zwei Marktplätze, aber ohne solch eine wechselvolle Geschichte, kann man auch in Murowana Goślina sehen.

Wussten Sie, dass: in Borowiec sich Polens größte Modelleisenbahn befindet? Das ist ein wahres Paradies für Liebhaber des Modellbaus und diejenigen, die es mögen, mit Modelleisenbahnen zu spielen. Und das ohne Altersbeschränkungen. Die Modelleisenbahn ist in einer Skala von H0, also 1:87, ausgeführt. Letztendlich soll sie eintausend Quadratmeter groß sein. An diesem Ort vermischt sich die Märchenwelt mit der Wirklichkeit; alles fährt, fliegt und leuchtet dort.

Wussten Sie, dass: der Landkreis Poznań sich des einzigen Parks der räumlichen Orientierung in Europa rühmen kann? Das ist eine wahre Perle des Landkreises. Er befindet sich in Owińska, auf dem Gebiet des ehemaligen

ufundowanego w latach 1248-1252 przez książąt Bolesława Pobożnego i Przemysła I. Obecnie mieści się tam Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych.

czy wiesz, że: w Owińsku znajduje się również jedyne w kraju Muzeum Tyflogiczne? I w tym przypadku jest się czym chwalić, ponieważ podobne placówki są jeszcze w Berlinie, Wiedniu, Brnie, Bolonii, Sankt Petersburgu czy Moskwie. W Owińsku zgromadzono ponad sześćset eksponatów. Ozdobą muzealnej kolekcji jest największa na świecie kolekcja starych map dotykowych dla niewidomych.

czy wiesz, że: w powiecie poznańskim mieszkają wybitni sportowcy? Są w tym gronie trzykrotna triumfatorka wielkoszlemowych turniejów tenisowych i jeden z najlepszych himalaistów świata. Mowa o Angelique Kerber, która w Puszczykowie nie tylko rezyduje, ale także ma swój klub tenisowy oraz o Adamie Bieleckim, zdobywcy kilku ośmiotysięczników, który przed wyprawami „ładuje akumulatory” w Łopuchowie.

czy wiesz, że: powiat poznański może się pochwalić dwoma pomnikami historii? To Zamek w Kórniku oraz Zespół Pałacowo-Parkowy w Rogalinie. Oba miejsca są

Bolesław the Pious and Przemysł I, it is the county's true gem. At present, the compound houses Special Educational Care Centre for Blind Children.

do you know that it is also in Owińska that the only Typhlographic Museum in the country is located? It is a claim to fame, as similar establishments can be found in Berlin, Vienna, Brno, Bologna, Saint Petersburg, or Moscow. The Owińska facility features over six hundred exhibits. The pride of the museum is the world's largest collection of old touch maps for the visually impaired.

do you know that world-famous sportsmen and women live in the county of Poznań? A three-time winner of Grand Slam tennis tournaments, as well as one of the best mountaineers in the world. The former is Angelique Kerber, who not only resides in Puszczykowo, but also owns a tennis club, and the latter – Adam Bielecki, who has ascended a number of eight-thousanders, and who, prior to subsequent expeditions, “charges his batteries” in Łopuchowie.

do you know that the county of Poznań boasts two monuments of history? Very popular with tourists, the Castle in Kórnik, and the Palace-Park Compound in Rogalin are hallmarks of

Klosterkomplexes der Zisterzienserinnen, gestiftet in den Jahren 1248-1252 von den Herzögen Bolesław VI. dem Frommen und Przemysł I. Heute befindet sich dort ein Schul- und Erziehungszentrum für blinde Kinder.

Wussten Sie, dass: in Owińska sich auch das einzige typhlographische Museum Polens befindet? In diesem Fall ist das sehr rühmehnwert, denn ähnliche Zentren befinden sich nur in Berlin, Wien, Brünn, Bologna, St. Petersburg und Moskau. In Owińska sind über 600 Ausstellungsstücke zu sehen. Der Schatz dieser musealen Kollektion ist die größte Sammlung von alten Tastlandkarten für blinde Personen.

Wussten Sie, dass: im Landkreis Poznań hervorragende Sportler wohnen? Zu ihnen gehören die dreifache Siegerin von Grand-Slam-Tennisturnieren und einer der besten Bergsteiger der Welt im Himalaya. Die Rede ist von Angelique Kerber, die in Puszczykowo nicht nur wohnt, sondern auch ihren Tennisclub hat, und von Adam Bielecki, dem Bezwinger von einigen Achttausendern, der in Łopuchowie vor seinen Expeditionen seine “Akkus auflädt”.

Wussten Sie, dass: der Landkreis Poznań sich zweier Denkmäler der Geschichte rühmen kann? Dies sind das Schloss in Kórnik und der Palast in Rogalin mit dem dazugehörigen Park.

wizytówkami całej Wielkopolski, bardzo chętnie odwiedzanymi przez turystów. Wizytówką tego pierwszego obiektu jest m.in. unikatowe arboretum, a w Rogalinie, oprócz potężnych dębów, można zobaczyć choćby największy obraz Jana Matejki.

czy wiesz, że: tylko w Śnieżycowym Jarze w Puszczy Zielonka można zobaczyć kwitnącą śnieżycę wiosenną? To jedyne znane leśne stanowisko na nizinach tej pięknej, i objętej w Polsce ochroną gatunkową, rośliny. Wiele wskazuje na to, że śnieżyce zostały posadzone na tym terenie pod koniec XIX wieku. Rezerwat najlepiej zwiedzać wczesną wiosną, kiedy śnieżyca kwitnie.

czy wiesz, że: najbardziej o pszczoły dba się w Swarzędzu, w tamtejszym Skansenie i Muzeum Pszczelarstwa? A o pszczoły trzeba dbać, bo to gatunek poważnie zagrożony. Tak jak zagrożony bez tego małego owada może być nasz cały ekosystem. Skansen w Swarzędzu to jedyna taka placówka w kraju i może się pochwalić unikatowym w skali europejskiej zbiorem uli.

the entire region of Wielkopolska. The unique arboretum is one of the emblems of the former, while in Rogalin, besides mighty oak trees, one can also admire the largest painting by Jan Matejko.

do you know that it is solely in Śnieżycowy Jar (Snowflake Gorge) in Zielonka Forest that one can see spring snowflakes in bloom? It is the only known lowland forest site in Poland where this beautiful protected plant can be found. Evidence indicates that the snowflakes were introduced in the area in the late-19th century. It is best to visit the reserve early in the spring to see the snowflakes in bloom.

do you know that the place where bees enjoy the best care is the Apiculture Heritage Park and Museum in Swarzędz? And bees need a lot of care, as it is a seriously endangered species. Just like our entire ecosystem would be endangered without this little insect. The only such facility in the country, the Swarzędz Heritage Park boasts a unique collection of beehives in Europe.

Beide Orte sind Visitenkarten von Großpolen und werden sehr gerne von Touristen besucht. Die Visitenkarte des ersten Objekts ist u. a. ein einzigartiger Baumgarten und in Rogalin kann man sich, außer den mächtigen Eichen, das größte Gemälde von Jan Matejko anschauen.

Wussten Sie, dass: nur im Naturreservat "Śnieżycowy Jar" innerhalb des Landschaftsparks Puszcz Zielonka der Märzenbecher blüht? Das ist der einzige Waldstandort dieser schönen und unter Naturschutz stehenden Pflanze in der polnischen Tiefebene. Es deutet viel darauf hin,

dass die Märzenbecher an diesem Ort Ende des 19. Jahrhunderts gepflanzt worden sind. Das Reservat besucht man am besten im frühen Frühling, wenn der Märzenbecher blüht.

Wussten Sie, dass: man sich um Bienen am besten in Swarzędz kümmert, im dortigen Freilichtmuseum der Bienenzucht? Und um Bienen muss man sich kümmern, denn sie sind eine ernsthaft bedrohte Tierart. So wie ohne dieses kleine Insekt kann unser ganzes Ökosystem bedroht sein. Das Freilichtmuseum in Swarzędz ist das einzige solche Zentrum in Polen und kann sich einer europaweit einzigartigen Sammlung von Bienenstöcken rühmen.

czy wiesz, że: powiat poznański ma swoje małe Mazury? To gmina Pobiedziska, gdzie znajduje się 25 jezior i aż 250 oczek wodnych. Najbardziej znane jest Jezioro Biezdruchowskie i tamtejsze miejskie kąpielisko. W całym powiecie poznańskim pięknych akwenów i plaż zresztą nie brakuje. Praktycznie w każdej gminie można aktywnie spędzić czas nad wodą.

czy wiesz, że: niewiele miejscowości może się pochwalić swoją... zupą? W gronie tych nielicznych jest Rokietnica, która od wielu już lat przyciąga smakoszy rumpuciem. To gęsta zupa jarzynowa, charakterystyczna zresztą dla kuchni wielkopolskiej. Rumpuć jest też głównym bohaterem cyklicznej imprezy pod nazwą „Rokietnica zaprasza Wielkopolan na Rumpuć”.

czy wiesz, że: w Swarzędzu znajduje się największe w Polsce Centrum Kształcenia Zawodowego? W obiekcie funkcjonuje m.in. 18 supernowoczesnych, specjalistycznych pracowni do nauki zawodu oraz część hotelowo-gastronomiczna. W supernowoczesnym Centrum zajęcia mogą się odbywać nawet na dachu budynku, gdzie zamontowano najnowocześniejsze solary słoneczne i panele fotowoltaiczne.

do you know that the county of Poznań has its own little Lake District? It is the Pobiedziska commune, where 25 lakes and as many as 250 small bodies of water are located. The most famous is Lake Biezdruchowskie with its municipal swimming spot. In general, the county of Poznań abounds in beautiful bodies of water and beaches. Practically speaking, one can actively spend time on the water in any commune.

do you know that few places can boast their own... soup? Among those few is Rokietnica, whose "rumpuć" has for years attracted connoisseurs. The thick vegetable soup typical of the Wielkopolska cuisine is also the main attraction of the annual event called "Rokietnica Rumpuć Treat".

do you know that the largest Vocational Training Centre in Poland is located in Swarzędz? Besides eighteen ultra-modern specialist workshops where students learn their professions, the facility features a hotel-gastronomical part. Here, classes can be held even on the roof of the building, where state-of-the-art solar and photovoltaic panels have been installed.

Wussten Sie, dass: der Landkreis Poznań seine kleinen Masuren hat? Dies ist die Gemeinde Pobiedziska, in der sich 25 Seen und sogar 250 Teiche befinden. Am bekanntesten ist der See Biezdruchowskie und sein dortiges städtisches Strandbad. Im ganzen Landkreis Poznań herrscht kein Mangel an schönen Wassererholungsgebieten und Stränden. Man kann praktisch in jeder Gemeinde seine Freizeit aktiv am Wasser verbringen.

Wussten Sie, dass: nicht viele Ortschaften sich ihrer ... Suppe rühmen können? Zu ihnen gehört das Dorf Rokietnica, welches schon seit vielen Jahren Feinschmecker mit "Rumpuć" anlockt. Das ist eine dickflüssige Gemüsesuppe, die charakteristisch für die Küche Großpolens ist. "Rumpuć" ist die Hauptheldin der zyklischen Veranstaltung "Rokietnica lädt die Einwohner von Großpolen zu Rumpuć ein".

Wussten Sie, dass: in Swarzędz sich Polens größtes Kompetenzzentrum für Aus-, Fort- und Weiterbildung befindet? In diesem Zentrum gibt es u. a. 18 hochmoderne Fachwerkstätten für Auszubildende sowie ein Hotel- und Restaurant-Bereich. Im hochmodernen Zentrum kann der Unterricht sogar auf dem Gebäudedach stattfinden, wo modernste Solarzellen und Photovoltaikpaneelle montiert wurden.

czy wiesz, że: w powiecie poznańskim jest sporo... duchów? Ten najbardziej znany to Biała Dama z Kórniku, rezydująca na Zamku w Kórniku. Dla odmiany, jest też Czarna Dama, która błąka się nocami po Pałacu w Będlewie. Legend powiatowych jest zresztą znacznie więcej. Pierdoła z Gądek, Elegant z Mosiny czy Junek z Buku to postacie powszechnie kojarzone z powiatem.

czy wiesz, że: w Puszczykowie ma swój garaż najbardziej znany „maluch” na świecie? Jego właścicielem jest Arkady Paweł Fiedler, wnuk słynnego podróżnika Arkadego Fiedlera. To właśnie on przejechał swoim malutkim autem Afrykę oraz Azję. Na podstawie tych podróży powstały książki i filmy. Samochód, o ile nie jest w podróży, można zobaczyć w Muzeum w Puszczykowie.

czy wiesz, że: w Owińskach wymyślono nową dyscyplinę sportu? To tenis stołowy dźwiękowy, którego sława wykroczyła już poza Polskę. Jego pomysłodawcą jest Leszek Szmaj, nauczyciel wychowania fizycznego ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych. Gra jest prosta, i co ważne,

do you know that a number of... ghosts inhabit the county of Poznań? The most famous is the White Lady of Kórnik who resides at the Kórnik Castle. There is also the Black Lady, who roams the Palace in Będlewo at night. As a matter of fact, the number of county legends is much greater. The Nudge of Gądki, the Dandy of Mosina or the Junek of Buk are characters commonly associated with the county.

do you know that the most famous “tiny one” (Fiat 126) in the world has its garage in Puszczykowo? It is owned by Arkady Paweł Fiedler, the grandson of the famous traveller and explorer, Arkady Fiedler. He drove the tiny vehicle during expeditions in Africa and Asia, which gave rise to a number of books and films. Unless it is taking part in an expedition, the car can be seen at the Museum in Puszczykowo.

do you know that a new sporting discipline has originated in Owińska? It is acoustic table tennis, whose fame has already crossed the Polish borders. Devised by Leszek Szmaj, teacher of physical education at Special Educational Care Centre for Blind Children, the game is simple, and – what's important – does

Wussten Sie, dass: es im Landkreis Poznań viele ... Gespenster gibt? Das bekannteste von ihnen ist die berühmte Weiße Dame von Kórnik, die auf dem Schloss in Kórnik residiert. Zur Abwechslung gibt es auch eine Schwarze Dame, die in der Nacht im Schloss in Będlewo herumirrt. Im Landkreis Poznań gibt es aber noch viel mehr Legenden. Klatschmaul “Pierdoła” aus Gądki, Geck “Elegant” aus Mosina oder “Junek” aus Buk sind Gestalten, die mit dem Landkreis Poznań in Verbindung gebracht werden.

Wussten Sie, dass: in Puszczykowo das bekannteste polnische Fahrzeug Fiat 126 p, auch “Maluch” genannt, seine Garage hat? Sein Eigentümer ist Arkady Paweł Fiedler, der Enkel des berühmten Globetrotters Arkady Fiedler. Er ist gerade mit seinem kleinen Auto quer durch Afrika und Asien gefahren. Auf der Grundlage dieser Reisen sind Bücher und Filme entstanden. Den Fiat 126 p kann man, wenn sein Eigentümer mit ihm nicht auf Reisen ist, im Museum in Puszczykowo besichtigen.

Wussten Sie, dass: in Owińska eine neue Sportdisziplin erfunden wurde? Das ist Geräusch-Tischtennis, dessen Ruf schon über die Grenzen von Polen hinausgegangen ist. Es wurde von Leszek Szmaj, einem Sportlehrer aus dem Schul- und Erziehungszentrum für Blinde Kinder in Owińska erfunden. Das Spiel ist

nikogo nie faworyzuje. Osoby niewidome mają w niej takie same szanse jak osoby widzące.

© Copyright powiat poznański
ISBN: 978-83-88993-20-6
Wydane w roku 20-lecia powiatu poznańskiego
z jego środków finansowych.

not favour anybody. Visually impaired persons enjoy the same chances of winning as sighted people.

einfach und, was wichtig ist, niemand wird bei ihm bevorzugt. Blinde, sehbehinderte Personen haben bei dem Spiel die gleichen Chancen wie sehende Personen.

POWIAT
POZNAŃSKI